

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ вносять
на цілий рік 10 ар. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно 1 „ — „
для заграниці 20 рублів або
40 франків.

Поодинокі числа по 6 кр.
в бюрі газет Л. Горовіца в
Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ

щодня крім неділя і ру-
ських свят о год. 5. по пол.

Редакция і Адміністрация
„Буковини“ находить ся в
Чернівцях (ул. Петровича
ч. 2.)

Оголошеня приймає ся за
оплатою 6 кр. від стрічки;
а в „Надїєланім“ по 10 кр.
від стрічки.

Гостина митрополита в рускій бурсі.

Гостина впресеєв. митрополита Аркадія Чуперковича в нашій бурсі і его справді княжеский дарунок в сумі п'ятсот зр. з приватних фондів в користь сеї бурси — зробили дуже добре вражінє на всіх буковинських Русинах, котрі по довголітних непорозуміннях з волоскою єрархією церковною сеї справді красний поступок самого голови церкви хотять уважати добрим знаком на будуче. Вже-ж бо безсторонний чоловік, котрий памятає, що де два племена живуть в однім краю і рівно дбають о свій розвій, там без борби не може обійти ся, — все таки муєть Русинам признати, що у них була і єсть охота покінчити або нехай і вести дальше ту борбу — але людяним способом, з пошанованєм того, що кождому чоловікови дороге. *Beati possidentes* мають то до себе, що їм незвичайно жаль уступати місце другому; тому що мають силу, то їм здає ся, що вже і правда по їх стороні; все те безперечно обяви щоденні і до певної міри оправдані; — але коли взяти руско-волоські відносини з боку рівних обовязків, отже і рівних прав, і з боку християньско-гуманного, то безпечно відкриє ся в них дисгармонію, в котру найбільше фальшивих тонів досипували не ми, тільки *beati possidentes*, наші єуєди Волохи. За нами спра-

ведливости не признавали, бо ми були ослаблені, але з того ще ніяк не виходило, мов би ми справді виявляли свої жалі, як нерозумні діти без причини.

Так коли стане ся такий факт, як отсей найновіший, що впр. митрополит відвідав і обдарував ту бурсу, котру заложили ті зненавиджені Волохами „Українці“, то очивидно у Русинів вступає надія, що чей за якийсь час руско-волоські відносини полагождать ся в людяний спосіб, коли почин до того з волоского боку дає сам митрополит. Згаданий факт не мав би такого значіння, яке ми єму приписуємо, коли би за остатних 16 літ було щось подібного стало ся. Тимчасом і Волохи того не заперечуть, що за той час они разом із своїми союзниками і найменьшим поступком не заявили, що признають рачію біту тим 268.000 буковинських Русинів. Вже в самих найновіших часах і нашу гімназію і тих бурсаків, що хдять до неї, привитали противники обявами такої неприхильности, що треба було щиро жаліти над ними. Тепер сам впр. митрополит своїм поступком посьвідчив, що на наші заходи дивить ся иньшими очима, як навіть ті, що находять ся в его найблизшим окруженю. З той то причини, як довідуємо ся з кільканадцяти листів, які ми нині одержали з ріжних сторін Буковини (особливо від православних євьящеників-Русинів), та

заява прихильности митрополита до наших старань зробила дуже добре вражінє на всіх.

Мабуть тепер ті ріжні панотці, що „страха ради іудейска“ притихли і трохи не відрекли ся свого руского походженя, зміркують, що ніхто їм не боронить бути Русинами і що з тим крити ся не потребують.

Наші євьященики і народні учителі.

(Дописъ.)

Тяжкі злидні, що від віків не переводять ся на нашій Русі, довели нас вкінци так далеко, що ми повтрачували всі наші висші станові веретви. Остав ся в Галичині тільки, як то Поляки трафно виразили, „*chłop i por.*“ Хлоп — нарід, пін аристокрация его, і все.

Але у нас, на Буковині, народна справа ще о добрий ступень низше підупала. І у нас лишив ся ще руским хлоп, але попа вже не стало. Бо хоть і був десь-не-дєсь євьященик, у котрого грудях ще не згасло руске чувство, то він не міг того чувства ніяк переводити в жите, під тяжким обухом своїх здичілих дакійських зверхняків. Впрочім навіть і такі в народнім почуттю звязані рускі євьященики були

ДЯДЬКО УЛЯН.

Гі де Монассанта.

Старий сивобородий дідусь просив нас о милостиню. Мій товариш Осип Давранш кинув єму пятаку. Се мене счудовало, але товариш сказав:

Сеї нещасний пригадає мені одну подію, котру тобі розкажу, а якої ніколи не забуду.

— Моя рідня, що була поселилась в Гаврі, не визначувала ся заможністю. Нераз бракло і на найпотребнійше. Батько працював в уряді аж до пізної ночі, але его майно стояло в оборотнім відношеню до его праці. Крім мене було ще дві дівчини.

Мати відчувала дуже сильно тягар обетавин і часто-густо доводило ся батькови наслухатись від неї гірких слів і менш або більш неприяних доворів. Тоді робив бідолаха рух, що сильно вражував мое серце; не відповідаючи ні словечка тер простертою долонею по чолі, немов хотів би стерти піт, котрого там не було. Я чув, що его прошибав безсильний біль. Ощадности заведено під кождим зглядом. Ми не принимали ніяких запросин, щоб не потребували у себе давати прийнять; ми купували товари лиш по знижених цінах і останки. Мої сестри шили свої сукні самі і довго торгували ся о ціну матерії, котрої метер стояв околo 12 кр. У нас на обід давали звичайно зупу і мясо з всіляки-

ми можливими сосами. Се мала бути їда здорова і поживна, але я волів би иньшу.

А вже як я згубив коли гузик або прийшов коли з дірою на колінах! Мав же ся я, мав!

Однак що неділі відбували ми урочистий прохід по надбережній греблі. Мій батько в чорнім сурдуті, циліндрі і рукавичках подавав рамя матери, що навішала на себе платя мов три-парусний корабель. Сестри, котрі все найкорше причепурились, чекали на знак до виходу. Але у послідній хвилі все находила ся якась, досі незамічена пляма на одній голови родини і треба було радити собі на борзі миткою напущеною бензиною.

Батько чекав, з циліндром на голові і в камізоді, кінця операції, яку виконувала мати беручи свою льорнету в одну руку і скинувши обережно рукавички.

Відтак починав ся урочистий похід. Сестри йшли за підруби на переді. Вони вже були на виданю, і для того треба їх було показати євьященикам. Я держав ся лівого боку матери, а батько йшов коло неї з правого. Досі ще докладно уявляю собі той бундючний вигляд, якого старали ся собі надати мої бідні родичі при тих недільних прогуляках, їх суворі черти лица, їх маєстатичний хід. Ішли випрямившись, мов попроквтували налиці, витягаючи ноги як струни, немов би то від їх постави Бог-зна що залежало!

І що неділі, коли ми бачили великі судна торговельні в пристани, котрі припливали з далеких країв, казав батько все ті самі слова:

„Що то була би за несподіванка, коли-б там Улян був!“

Дядько Улян, брат батька, був одинокою надією родини, так як перше був єї пострахом. Я чув про него вже від дитинячих літ, і мені все здавало ся, що пізнав-бим его від першого погляду, так часто моя увага ним занимала ся. Ціле его жите, аж до дня від'їзду до Америки було мені докладно знане, хоча про ту епоху его буття оповідали собі на ухо.

Він мабуть лихо провадив ся, себ-то коштував троха грошей — найгірший проступек, який існує у вбогих людий. У панів кажуть про молодця, що лиш розривки шукає, що він дурниці стріляє і називають его з усмішкою пустяком; між бідними син, через котрого мусять порушити своє маленьке майно, називає ся лихим чоловіком, волоцюгою, шаленим.

І ся ріжниця є оправдана мимо того самого постунованя, бо лише наслідки рішають про вагу діла.

Остаточо дядько, протративши свою часть спадщини до послідного шельюга забрав і ту частку, на яку батько числив.

Після звичаю вислали его на торговельнім судні, яке з Гавру відпливало до Нью Йорку, до Америки.

Там взяв ся дядько за діло, не знаю вже якого рода, і незабаром надійшов від него лист, що єму добре поводити ся, і що сподіє ся батькови нагородити кривду, яку заподіяв. Се письмо викликало в родині малий переворот. Улян, про

в останніх часах вже такі рідкі, що їх далі на пальцях можна було почислити.

Се причина, задля котрої наше священство не могло слідувати за приміром галицького в розбудженю народної просвіти. За єю високу задачу прийняли у нас народні учителі. Ті роботою обтяжені, зле платні учителі, котрі живуть під убійчими відносинами, так що рідко котрий доживає 50-го року життя, — учителі, котрих всякий з маловаженим ніби не добачає — се перші наші борці за святу народну справу — они перші несуть свої жертви на престіл рускості! В історії буковинської Руси їх імя буде завжди на першій місці. Бо коли весь нарід у тяжкій неволи чужої ему інтелігенції стогнав, підняв ся сей стан першим, що виповів лютому противникови війну.

Ми хочемо надіятися, що під теперішніми лепшими обставинами скоро і священники наші, хоть їх поки-що мало-явно приступлять до веденя народної борби, ми навіть твердо віримо, що з часом провід національного руху опинить ся головню в руках священства, котре є вже із природи свого стану до того покликане, — але ніхто вже ніколи не зможе заперечити, що буковинські рускі народні учителі перші узброїли і устроїли народне ополчене.

Наперед, брата, Бог з Вами!

Т. знад Прута.

НОВИНИ.

Чернівці, дня 4-го грудня 1896.

Почетний доктор. Впр. генеральний вікарій Володимир Рента іменованій на вносене професорської колегії черновецького університету почетним доктором.

Переклад буковинського вістника краєвих законів поручило наше правительство д-ру О. Кулачковському у Відні. Доси був перекладчиком п. Іван Тиміньский.

Читальня в Васловівцях складає сердечну подяку товариству „Просвіта“ у Львові за гарний дарунок 56 книжочок вартости 10 зр. 42 кр. — *Виділ читальні.*

3 бук. кр. ради шкільної. В доповненню нашої оногдашньої новинки маємо ще донести, що на засіданю з дня 28-го листопада с. р. признано п'ятилітні додатки: уч. Альбінови Носевичеви в Черенківцях перший, уч. Стефані Окуневській з Садагури і уч. Василю Солонар з Дорна-Ватри другий, а надуч. Антонію Юркевич в Сучаві четвертий; іменовано ще Станіслава Ткачика учителем в Ілті, Николая Ботезата в Рус-Манастіора; мол. учителем в Поїана-Негрі Михайла Бумбу, а мол. учителькою в Німецьких Терезенштах Людмилу Дерер; уч. Дмитра Падуру перенесено на власне жадане з Кулівців до Боїнука. Окрім того уділено кілька запомаг, полагоджено поданя о увільнене від чесного і ще иньші дрібніші справи.

Фінансовий директор, радник двору Франц Шмідмаер має — як говорять в місті — за короткий час перенести ся до Берна моравського.

Пригода на залізниці. В середу пополудни відіхав з Чернівців тягаровий поїзд до Львова, але вже коло першої стації за Чернівцями, в Жучці виховзнув ся і доси лежить ще машина в снігу, бо єї помімо найбільших напружень не можна витягнути на шлях. Задля того і поспішний поїзд спізнив ся в середу о дві години. На щасте лише один кондуктор легко потовк ся.

За твоє жито... Зі Львова доносять нам, що 26-го падолиста, на загальних зборах това-

риства сьпівочого „Боїна“, слухач прав Весоловський поставив вносене на виключене пос. Вахнянина з товариства. Вносене се прийато о плесками. Голова, проф. Шухевич мовчав усильно, а лиш др. Федак заявив, що право виключеня члена зависить в першій лінії від виділу. Загальні збори не суть до того управнені. Тою заявою, скажемо, відсунув др. Федак компромітацію товариства на якийсь час. Однакж можна надіятися, що виділ небавом вволить волю п. Весоловського і виключить п. Вахнянина з товариства, як се зробив вже виділ „Народної Ради.“ У нас настала система бойкоту і тероризму. *Найда на Sopolice!* Основателів товариств викидає ся немов нездалий череп за вікно. Що проф. Вахнянин через кілька літ всі свої сили посвятив „Боїнови“, що збогатив его репертоаром, що двиг его з нічого до життя і сили — се марниця! „Савка в кут, де радикали суть.“ Довідаємо ся, що факт сей викликав великий несмак в кругах самого „Боїна“ та що деякі члени зголосили у виділу своє виступлене з товариства.

Політичне християнсько-соціальне товариство в Сольці надіслало нам відозву з просьбою о оголошене. В неділю, дня 6-го с. м., о 2-ій год. пополудни відбудуть ся в парку в Сольці загальні збори того-ж товариства, на котрих виберуть виділ і будуть радити над ставленими вносеннями.

Зі Станіслава пишуть нам: На закінчене року ювілейного зачав ся ту з ініціативи Преосвящ. Єпископа довгий ряд духовних реколекцій для уможливленя духовного відновленя всіх верств тутешньої рускої суєнільности. І так: мнучного тижня відбули ся реколекції для катедрального священства під проводом самого Єпископа, а сими днями зачинають ся реколекції для другої половини деканального духовенства під проводом о. світника Трача. В половині с. м. відбудуть ся реколекції для членів тутешнього товариства жінок під проводом о. митратора Фащевича. Відтак при кінци грудня будуть реколекції для мужескої світської інтелігенції станіславської. Науки моральні для неї буде уділяти декан станіславський о. Омелян Каратницький з Загвізда.

котрого досі говорило ся, що він не варт і фунта кляча, вишов нечаяно на чесну людину. Зі щирим серцем, на правдивого Давранша, бездоганного, як всі Давранші.

Крім сего ми дізнали ся від одного капітана, що він має величавий склеп і веде велику торговлю.

В другім листі, що прийшов два роки опісля, писав: Мій любий Пилипе, пишу до тебе, щоб не турбував ся про мене: я здоров. А й діло йде мені добре. Завтра вибираю ся в довгу дорогу до полудневої Америки. Може минути літа, заки одержиш нову звістку від мене. Проте не бануй, коли не писати-му. Коли дібу ся щастя, верну до Гавру. Сподію ся, що не так довго на се ждати треба і ми відтак жити-мемо у купі...

Сей лист став євангелиєм родини; его відчитували при кожній нагоді, і показували всім знакомим.

І дійство, дядько Улян не подав через шість літ ніякої звістки про себе. Але надія батька більшала, чим довше чекав; а й мати часто говорила:

„Нехай-но лиш наш Улян приїде, наше життя змінить ся. Преці найшов ся один, що виїшов на людей!“

А що неділі повтаряв батько, коли узрів на виднокрузі темні велити-судна, що бухали димом до неба, з точністю годинника слова:

„Що за несподіванка була би, коли би Улян там находив ся!“

А нам здавало ся майже, що бачим его як киває хусточкою і чуєм его голос:

„Гоп, гоп! Пилипе!“

Тисячні пляни укладали ся в безсумнівнім ожиданю его повороту; навіть маленька вілля близько берега належала до добродійств, якими дядькові скарби мали нас обєпати. Я не присягав би, що батько не навязав вже під тим зглядом переговорів.

Сестрам минав тогди, одній двадцять ось-

мий, другій двадцять шестий рік. Здавало ся, що жадна не виїде уже замуж, що немагу грижу наводило на родину.

Вкінці з'явив ся жених до молодшої, не багатий але порядний урядник. Я не можу позбути ся переконаня, що як раз лист дядька, який ему показали одного вечера, усунув его сумніви і спонукав до рішучого кроку.

Его старане о руку панночки прийняли з одушевленем, і рішено по весілю урядити родину прогульку до Джерсі.

Джерсі — се ідеал подорожи для людей, що лиш немного мають в кишені. Не лежить се далеко, їде ся звичайним судном через море, і небаром припливає ся до чужої землі, бо остров сей належить до Англії. Так може Француз собі дозволити, по двогодинній їзді побачити сусідний народ в его вітчизні і придивляти ся варварским, по его думці, обичаям мешканців острова належачого під британську хоругву.

До тої подорожі на Джерсі відносили ся від тепер всі наші думки і сніп.

Остаточню надійшла хвиля відізду. Я ще бачу, немов би то було вчера, пару бухаючу з корабля, як батько з тисячним неспокою наглядяє за перевозом наших трех клунків як мати в найбільшій неспокою взяла за руку мою незамужню сестру, котра відлучила ся від прочих і показала ся так безрадна мов пискля опущене, як молода пара супругів все оставала ся позаду, і я мусів часто обертати ся за ними.

Свиставка засвистала. Ми на помості, а корабель впливає на море, що так гладке перед нами лежить немов стіл з зеленого мармору. З чуетвом гордого щастя, якого дізнають всі, що трохи гуляють, бачили ми, як зникали береги.

Батько витягнув ся з повагою і вдоволенем під своїм сурдутом, з якого того рана усунено всі плями, так що він виділював єю бензинову волю, яку я знав вже з наших прогульок і яка наводила на мене недільний настрій.

Нечаяно замітив він дві елегантні пані, ко-

трим два нанове подавали устриці. Старий обдертий моряк отвирав мушлі ножом і подавав їх панам а єї паням. Дами споживали се в апетитний спосіб: брали шкаралупу на тоненьку хусточку, витягали уста наперед, щоб не помурати одія, одним коротким порушенням втягали устрицю а шкаралупу видали в море.

Мабуть сей зручний спосіб споживаня устриць поділав на мого батька. Він пристигнув до матери і сестер та поспитав:

„Чи можу вам служити устрицями?“

Сестри сейчас кивнули головами згоджуючись, але мати маючи на думці видаток відказала:

„Бою ся поцувати собі жолудок. Дай лиш дітям, але не много, щоб не захорували.“

Опісля звернула ся до мене і сказала: „Для Осипа сего не треба, хлопців не годить ся розпускати.“

Так остав я коло матери, хотий серце мое обрушувало ся на єю несправедливість. Лише очима поводив я за батьком як сей вів вельми поважно обі дочки і зятя до старого і обдертого моряка.

Обі дами відійшли і батько показав сестрам, як треба обходити ся при їдженю устриць, щоб нічо не пішло марно. Сам хотів їм дати примір і взяв устрицю до руки. Але коли хотів наслідувати дами, виляв усе на свій сурдут і я почув як мати заворкотіла:

„Було лучше тихб сидіти.“

Але нечаяно видалось мені, що батько став неспокойний. Поступив ся кілька кроків в зад і звернув незвичайно острій погляд на моряка загорненого в старий напущений дохтем лахман і нагло приступив до нас. Мені видало ся, що він зблід а лице его прийало якийсь особливий вигляд. Півшепотом сказав до матери:

„Се дивно, як той чоловік з устрицями сильно подобає на Уляна!“

Мати поспитала з серцем: „Якого Уляна?“ Батько пояснив: „Ну... мого брата... Коли-б

Телефон будують між Іцканами а Сучавою. Ся вістка була би дуже радісна, як би не се, що сполучене телефоном обмежає ся на залізничні стайці, а для приватних людей з того не буде жадного хісна! А прецінь коли залізниця між Іцканами а Сучавою буде отворена, то рух торговельний ще збільшить ся, значить, телефон буде конче потрібний. Тепер ще час зробити все як слід, коби лише сучавська рада громадека до того взяла ся.

Галицькі льокальні залізничі. В понеділок відбула ся під проводом галицького кр. маршалка гр. Станіслава Баденіого нарада галицької краєвої ради залізничої, на котрій зіставлено програму для будованя льокальних залізниць в Галичині. Між иньшими рішено, що потрібна залізниця між Деягином-Коломиєю і Городянкою, між Бориславом і Стебником, між Львовом а Винниками.

Справи залізничі. Міністерство залізниць видало розпоряджене, що від дня 1-го с. м. мають секретарі I. кл., старші інженери, старші ревіденти і старші офіціали яко службу відзнаку носити золотий ковнір з одною звіздою, інспектори золотий ковнір з двома звіздами, а старші інспектори і заступники директорів золотий ковнір з трема звіздами. — У міністра залізниць ген. Гуттенберга була оногди депутация залізничих урядників і передала ему пропамятне письмо, в котрім представлено сумну долю залізничих урядників. Міністер прийняв депутацию дуже прихильно; він признав ся, що не знав о тій великій матеріальній нужді урядників низших ранг і заявив, що небавом будуть залізничі урядники належати до державних урядників.

З Дорошівців пишуть нам: У нашому тихенькому селі обходить ся річниця вступленя на трон нашого Монарха що року вельми торжественно. Вже раненько видно було нашу шкільну молодіж, як ішла з шкільним прапором до поблизької церкви, звичайний молебєн відсьпівано за здоровле нашого старенького владітеля та народний гимн в трьох голосах під управленем о. Манастирського, котрому сего року повірено з уваги на брак учителя управу III. класу. Потім

вернули всі до школи, де перед зібравшою ся шкільною радою та цілим учительським тілом по хорошій промові п. надучителя Радика розділено між убогі діти сердаки, постільці, чоботи і т. п. в вартости 25 зр. Се єсть патріотичний подарок, котрий рішила громадека рада ще 1888 року і котрий що року повтарає ся, так що сим здійснило ся желане нашого Цісаря: аби підпирати тої днини убогих та милувати нещастних. Грімим: „Многая літа,“ відсьпіваним шкільною молодіжю за здоровле Цісаря, закінчено се гарне торжество, при чім не обійшло ся і без оригінального епізоду. Один школярик, убравши ся в тільки що подарований сердак, приступив до надучителя і сказав дословно так: „Прошу пана Панови Цісарєви до Відня написати, що я їм за сердак дуже файно дякую,—та кланяю ся до них низенько, бо... (тут розхливав ся хлопчик)... я вже не буду мєрзнути.“ „Але прошу не забути на письмо,“ — додав ще щасливий. — Як нам доносять, має дорошовецкий нарід замір обходити торжественно і 50-літний ювілей вступленя на трон нашого Цісаря. —

Ювілей 30-літної служби буде в неділю обходити директор висшої гімназії в Чернівцях, шкільний радник Генрик Клявзер. З тої нагоди відбуде ся того-ж дня о 11-ій год. перед полуднем в сали висшої гімназії шкільне торжество, котре уряджують свому директорови гімназійні професори. Хор відсьпівает одну німецку, волоску і одну руску пісню укладу проф. Ізидора Воробкевича в честь ювілата.

Cavalleria rusticana. Черновецький суд займає ся в посліднім аж надто часто поганими справами з сільського жита. Ті розправи вказують на крайню здеморалізоване жите по селах, на рознуєту і здичілієть. Такі прикмети наших селян зовсім не роблять чести тим, котрі повинні дбати о моральне вихованє народу. Може тепер, по таких сумних наслідках байдужности до народу, возьмуть ся покликани до того люди і стануть наворотити нарід на праву дорогу. До великої визанки тих процесів, які ми вже описували, подаємо отсе новий випадок, про який вела ся у вівторок перед черновецьким судом карна розправа. 28-літний робітник Віктор Вердей з Кучурова великого пішов сего літа з иньшими

зарібниками до Румунії на роботу, лишаючи свою молоду, а гарну жінку Катерину дома. Громадєкий слуга Дьордій Домітрюк думав, що коли чоловіка нема дома, то можна до жінки залицяти ся. Він заходив до хати і хоч Катерина відпихала его від себе, він все лавив і раз навіть збезчестив безпомічну жінку. Вердей вернув з роботи, чув ріжне про Домітрюка і свою жінку і рішив піметити ся за нарушену честь. Дня 9-го жовтня с. р. він здибав Домітрюка, котрий ему доручив якесь завіване. Вердей удавав, що єнішить до громадєкої канцелярії, ну а Домітрюк забіг до Катерини Вердей. Міжтїм Вердей ріжними етежками прабіг до дому і почув крик своєї жінки. Роз'ярений вбіг до хати, почала ся лайка, потім бійка. Не мав Вердей нічого в руці, а конче хотів вибити напастника. Тож витягнув его за волосє на подвіре, там взяв кіл і так сильно вдарив Домітрюка по голові, що той на місци погіб. Перед судом признав ся Вердей до вини, що убив Домітрюка, бо хотів піметити ся за свою жінку. Его засуджено на два роки тяжкої вазниці.

Гарний прояв між селянами. Селянин з Яворника, буківського повіту, закупили за ціну 20.000 зр. двірєкий обшар Явірник від жидів Озії Шмельца і Германа Райха. На ту значну суму зложили ся самі яворницькі селяни. Они й підписали вже дотичний контракт в нотаря буківського. Се вже шеста громада в буківєкїм повіті, що закупила обшар двірєкий; пять попередних були: Радошиці, Ославиці, Чистогорб, Репедь і Вислок. Крім того ведуть тепер переговори з фірмою Фальтер і Датнер о закупно більшої посїлости, котра находить ся в їх районі, громади Команча, Довжиця, Перелуки, Душатиль і Миків. Щастє Боже!

Славний лихвар, Пінкас Штраве, в Дембиці коло Тарнова, ставав сими днями перед тарнівєским судом присяжних і дістав рік вазниці та 1000 зр. грошевої карі! Пінкас позичав збіже на передновку і брав такі проценти, що не раз забирав за довги і більші селянські господарства. В той спосіб зруйнував він 36 господарів. По відбутій карі має Штраве стояти під поліційним наглядом, щоби его знов не скортіло пробовати давного ремєсла.

я не знав, що він в Америці живе серед добрих відносин, думав би, що се він.“

Мати подражнена розсинала ся: „Ти дурак! Як можеш такі небиліці плести, коли знаєш, що се не він.“

Але батько був упертий: „Ану, поглянь-но ти, Кларисо; я волів би, щоб ти власними очима перєсвідчила ся.“

Она встала і підійшла до дочок. Я також приглядав ся нильно сему чоловікови. Він був старий, огидливий, поморщений як печене яблуко і не відвертав очий від своєї роботи.

Коли мати повернула до нас, я спостеріг, що она дрожала. Не переводачи духа сказала:

„Мені видить ся, що се він. Іди, розвідай ся у капітана. Але будь обережний, щоб той лєдар не спав нам на карк!“

Батько відійшов; я почимчикував за ним незвичайно зворушений.

Капітан, горда, висока людина з довгими бокобородами похожав з поважною міною по помості сюда то тудя, немов би мав під своєю рукою корабель, що пливе до Індії.

Батько приступив до него чємно, сказав ему кілька ласкавих слів і поставив кілька питань, про значіне Джерєї, его продукти, населєне, тамошні обичаї та звичаї, рід землі і т. п.

Можна було думати, що балачка йде щонайменше про Сполучені Держави північної Америки.

Відтак говорив про судно, що нас несло; перейшов до бесіди про послугу і остаточно поспитав дрожащим голосом:

„У вас є он-там старий устричник, котрий вправ мені в око. Чи знаєте що близше про сего людину?“

Капітан, котрий мабуть не находив вдоволення в довгій розмові, відповів сухо:

„Се старий французский волоцюга, котрого я минувшого року забрав з Америки. Він має мабуть свояків у Гаврі, але не хоче за ними

шукати, бо винен їм гроші. Зове ся Улян... Улян Дарманш чи Дарванш чи якось подібно. Мені видить ся, що він там колись був богачем, але бачите самі, в якій він тепер нужді.“

Батькови сплила вся кров з лица. Цілком збентежений вистогнав:

„Так, так? Дуже гарно... дуже гарно... Се цілком природно... Велике спасє-Біг, пане капітан.“

Вернув до матери, але так зворушений, що сеєя сказала: „Сідай, бо спостережуть.“

Він упав на лавку і прошептав: „Се він, се він!“ Відтак поспитав: „Що нам тепер діяти?“

Она відповіла швидко:

„Діти мусять відійти від него. А що Осєи все знає, нехай їх закличе. Цілу увагу треба на се звертати, щоб наш зять нічого не дізнав ся.“

Батько видавав ся приголомшеним. Безнастанно бурмотів: „Яке нещастє!“

Мати тепер вилила цілу повздержувану доси злієть і розсинала ся!

„Я знала, що з того волоцюги нічого не буде, і що остаточно ще нам влізе на карк. Як можна від Дарванша чого доброго надїяти ся!“

Батько тер рукою чоло, як се звик робити при докорах жінки.

Она докинула:

„Дай Осєпови гроші, нехай швидко заплатить устриці. Ще хибувало би сего, щоб той прошак нас пізнав. Се зробило би гарне вражіне на цілїм кораблі. Мерцієй ходім на другий бік судна, щоб ся людина не присунула ся до нас!“

Встала і обєє пійшли, а я одержав пятаку. Сестри счудували ся, що батько не вертає.

Я заявив, що мати дістала малий напад морської хвороби і поспитав моряка: „Кілько вам належить ся добродію?“

Я мав велику охоту сказати: „дядьку.“

Він відповів: „Півтрєтя золотого.“

Я дав ему пятаку, він видав.

Оглядаючи его шеретку, поморщену руку, старє журбами пооранє лице я подумав: „Се мій дядько, брат мого батька.“

І дав ему пів золотого „на пиво.“ Він подякував: „Хай вас Бог благословить, паничу!“ і то з тим наголосом прошака, що одержує милостиню. Я подумав, що й жебранє ему не чуже.

Счудовані моєю великодушностю, глянули сестри на мене.

Коли я віддавав батькови два золоті, спитала мати здивована:

„Се коштувало три золоті?... Се неможливо!“

Я відповів сильним голосом: „Пів золотого я дав „на пиво.“

Мати була близька нападу, і глянула мені в очи:

„Ти шалений! Пів золотого тому чоловікови, тому вітрогонови...“

Погляд батька на зятя замкнув їй уста.

Відтак всі замовкли.

Перед ними висунула ся з моря велика тїнь. Се був Джерєї.

Коли ми причалили до пристани, почув я в серци палючу жажду, поглянути ще раз на дядька Уляна, приступити до него і сказати ему щось приятного, потїшаючого.

Але що ніхто не хотів вже їсти устриць, він зник. Мабуть пішов до брудної нори коло керми, де мав своє мешканє.

Ми вернули до Гавру иньшим судном і его не бачили. Через цілу дорогу мати сиділа як на шпильках.

Від сеї хвилі ніколи не доводилось мені бачити брата мого батька.

Бачиш, се причина, із-за чого я часом прошакови й пятаку кину.

Переклав *Мирон Кордуба.*

За підпал і крадіж ставав у середу перед черновецьким судом присяжних Фолка Кожокар з Кіцмана. Він вкрав в жовтні с. р. Іванови Павлюкови хустку, в котрій були завинені 98 кр., а Костеви Зучкани вкрав кожух вартости 10 зр. з его помешканя. Аби за одержаві побої піметити ся, він ще й підпалив хату Зучкана. котра згоріла до тла. Кожокар признав ся до вини, а суд засудив его на шість літ тяжкої в'язниці.

Мимовільний фалшивник грошей. Лесь Малинич, 18-літній гуцул з Жаба, чистив „сріблом“ стертим з зеркала топірці. Одного разу унавкусник того „срібла“ на крейцар, що лежав на столі. Лесь розтер его по крейцарі і замитив з зачудованем, що крейцар виглядає як десятак. Утішений тим поробив ще ножиком рівці на краю довкола і післав за той гріш до коршми по тютюн. Але там пізнала відразу трафікантка ту „хитру“ роботу Леса і дала знати до жандармерії. Жандарм зробив ревізію у Леса і найшовши багато стертого з зеркала „срібла“ та гадаючи, що Лесь фалшивує гроші на великі розміри, доніс о тім до суду. Цілий місяць пересидів Лесь за свою штуку в слідчій арешті, аж тепер при розправі судні присяжні увільнили его від вини.

На кару смерти засудив золочівецький суд минувшого тижня жebraка, 56-літнього Івана Боднара за скритоубійство. Боднар був вже караний за подібні злочини 18 разів, а тепер ставав обжалований о убіство Генця Сафіра зі Стремільча.

Померли. О. Теофіл Полянський, гр. кат парох в Доргошеві, куликівського деканату (перемискої єпархії) в 81-ім році жита, а 55-ім сьвященства; — о. Іларій Зарицький, гр. кат. парох в Помор'янах, золочівецького деканату, в 56-ім році жита, а 30-ім сьвященства; — в Кольбушовій ке. Людвик Ручка, рим. кат. пралат і довголітній посол до ради державної, в 82-ім році жита.

Подяка.

З нагоди імянин (в день сьв. Архангела Михайла) почтили впов. Добродії, добрі Знакомі, Товариші, вив. виділ Читальні в Існасі, виділ „Рускої Школи“ в Вижиці і многі вельми пов. члени тих корпорацій як і инші поодинокі достойні Особи мене, низше підписаного своїми привітними письмами, — зложенем своїх бажань через делегатів і личними поздоровленнями. Не будучи в можности кождому з осібно подякувати лично за сю зділану мені честь і за сї докази симпатії — прошу вєх више згаданих впов. Добродіїв, вельми пов. Товариства, Приятелів і Знайомих — прийняти в сій дорозі мое щире і сердечне Спаси-Біг! з запевненем мого високого поважання і щирої прихильности, з якою маю честь писатись

Михайло Коралевич,
і. к. ад'юкт суду.

Важниця, 22-го н. ст. листопада 1896.

ВАЖНЕ

для кождого, головно для вєх П. Т. урядів, торговельників і ремісників, бібліотек, студентів і приватних людей є повідомлене, що існуюче тут уже від богатьох літ, на краєвій виставі в Чернівцях 1886 р. визначене почесним признанем

ЗАВЕДЕНЄ ПЕРЕПЛЕТНИЧЕ

Кароля Кобжинського і Еміля Канюка тепер через набуте найновіших машин, письм і иньних знарядів значно побільшило ся і тому свій локаль перенесло на *улицю ратушну ч. 12*, другий вхід також від *улиці Лелієвої ч. 11*.

Заразом приступив довголітній фаховець, пан Еміль Канюк яко співник сего переплетничого заведеня і тепер оно зможе під новою фірмою

—о Кароль Кобжинський і Еміль Канюк о—

з вправленним персоналом вєй фаховї роботи, як: оправлене книжок, роботи галантирїїні, друк на стяжки до вінців, окрасу до гафтовань, ручних робіт і т. д. для П. Т. урядів, шкіл, бібліотек і приватних людей по найнижших цінах як найліпше і як найкорше доставляти.

Просимо о ласкаві замовленя

8—10 з поважанем **Кобжинський і Канюк.**

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові ул. Валова ч. 11.

перше і одинокє руске товариство асекураційне, припоручене Вєч. Духовенству і вєім вірним через Впрєосєв. Митр. і Прєосєв. Єп. Ординарияти вєіх трєх галицких Єпархій, обезпечає будищи, скот, господарскі знаряди, збіжє в зерні і соломі, сїно в стогах і будинках протів шкід огневих за можливо найнижшою оплатою.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сєйчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрасекураційними подають „Дністрови“ можність обезпечувати і виплачувати і найвиші суми

Полїси „Дністра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На жите можна обезпечити ся через „Дністер“ після вєіх можливих комбінацій в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкоршїє услїва і видає полїси і квїти в рускім язїці.

Товариство взаїмного кредиту „Дністер“, стоваришенє зарєєстрованє з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третїх лиць вкладки до опрєцентованя по 5 процєнт. Іваранція цілковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки властителям реалностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїленє агєнції в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

П. Т.

Отсим маю честь повідомити шановних відбрателїв, гостей і публику, що я перебрав існуючий доси під фірмою

АНТІН ТАБАКАР і ГАІНА

склад корінних товарів, вин і делїкатєсїв

— (заснований 1812 р.) —

а окрім того

АГЕНТУРУ і СКЛАД РІЛЬНИЧИХ МАШИН

з днем 1-го липня с. р. і буду дальше вести під моею власною фірмою

СТЕФАН ГАІНА.

При сїй нагодї складаю сердечну подяку за довїре, оказанє так часто попередній фірмі, і прошу укїліно, мати те саме довїре на дальше і для мене, при чїм запевняю, що вєє старатиму ся задоволити шановних гостей добірними товарами найліпшого сорта, низькими цінами і уважною услугою.

Прощу о частї замовленя і пишусь

з поважанем

Стефан Гаїна.

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТІ і ШКОЛІ

повинна находити ся

Народописна карта

українсько-русского народу,

зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Прєсвіта“, а виконана в літографічїм закладї Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарска ціна карти, наклеєної вже на полотні, вносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Прєсвіти“ і передплатників „Зорі“ 2 зр. 50 кр., з рекомєдованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Прєсвітї“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимєкорше!

Котвиця

Liniment. Capsici comp.

з антики Рїхтера в Празї, загално признаний знаменитий усмирюющий лік на втиранє: по ціні 40 кр., 70 кр. і 1 зр.; можна купити у вєіх антиках. Просимо жадати сєй загално улюблений лік прєсто під назвою Рїхтера Liniment з котвицею і приймаати з осторожностю лише флашкї зі значим знаком охоронним „Котвиця“ бо лише ті правдиві.

Антика Рїхтера під золотим львом у Празї.

Рух поїздів залізничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-європейского годинника.

Приходять	Поїзди			Відходять	Поїзди		
	поспїшні	особові	мішані		поспїшні	особові	мішані
до Чернівців				з Чернівців			
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	1128	657	1028 550	До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	347	941	1029 538
З Букарєшту, Яє, Сучави, Глибоки	329	912	1000 523	До Глибоки, Сучави, Яє, Букарєшту	1203	717	1048 616
З Новоселиць, Садагури			1113 950	До Садагури, Новоселиць			430 621

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-європейский час рїжнить ся від львівєского о 36 мінут, а від черновецького о 44 мінут; коли на залїзници є 12 год., то на львівєскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецькїм 12 год. 44 мінут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

За редакцію відповїдає **Осип Маковей.**

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.

